

STRATEGI

Digitaliserings- strategi

För Region Gotland 2018 - 2022

Fastställt av regionfullmäktige

Framtagen av regionstyrelseförvaltningen

Datum 2018-06-18

Gäller 2018-2022

Ärendenr RS 2018/258

Version [1.0]

Digitalisering: ”Den samhällsprocess där olika former av IT-stöd integreras allt tätare i verksamheter och påverkar dem i grunden”¹

¹ Regeringen och SKL: Vision e-hälsa 2025

Inledning

Digitaliseringen är den enskilt största förändringsfaktorn i vår tid. Digitaliseringen håller på att förändra vårt samhälle i grunden på ett sätt som är lika omvälvande som den industriella revolutionen. Den gör att boende, besökare och företag erbjuds nya och bättre tjänster.

Region Gotland har följande verksamhetsidé:

”Region Gotland ska utifrån vårt ansvar som kommun, landsting och region leverera kostnadseffektiv välfärd och rättssäker service med hög tillgänglighet, valfrihet och god kvalitet till fast boende, besökare och näringsliv på Gotland. Region Gotland ska vara drivande i att skapa en trygg och hållbar utveckling över hela ön.”

Denna digitaliseringsstrategi syftar till att beskriva hur digitaliseringen ska användas för att bidra till att Region Gotlands verksamhetsidé uppnås. Strategin ska vara ett stöd för Region Gotlands verksamheter, och vänder sig i första hand till förtroendevalda, regionledning, förvaltningsledningar, övriga chefer, till digitaliseringsstrateger och personer som ansvarar för regionens digitala system samt till personer som arbetar med verksamhetsutveckling.

Digitaliseringen kommer att förändra **vad** Region Gotland kan erbjuda boende, besökare och näringsliv, samt **hur** det görs. **Allt med utgångspunkt i människors behov ur ett livshändelseperspektiv.** Detta gäller på alla områden.

Eftersom digitaliseringen omfattar samhällets samtliga sektorer så behövs dels en gemensam vision och strategi för **hela** samhället, dels sektorsvisa visioner/strategier. Under 2016-2017 beslutade regeringen om en gemensam nationell digitaliseringsstrategi². Därtill beslutade regeringen om en nationell strategi för skolväsendet³ samt gjorde en överenskommelse med SKL om en gemensam e-hälsovision⁴.

Ovan nämnda tre nationella dokument anger visioner, ramar och mål som även är styrande för Region Gotlands digitaliseringsinsatser. På motsvarande sätt anger denna digitaliseringsstrategi **visioner, mål, ramar och styrande principer** för hur digitaliseringen ska bedrivas inom regionen. Strategin ger en bas för hur den gemensamma utvecklingen inom regionen ska ske utan att specificera i detalj hur digitaliseringen ska utveckla utbildning, e-hälsa, samhällsbyggnad, kultur etc. Verksamhetsplanering och digitaliseringsdokument inom regionens olika förvaltningar ska synkroniseras med detta dokument.

2015 antog Region Gotland tillsammans med Länsstyrelsen på Gotland och i samverkan med Uppsala Universitet Campus Gotland ”Regional Digital Agenda för Gotland” (RDA). RDA är till skillnad från digitaliseringsstrategin dels ett dokument som omfattar flera organisationer, dels ett dokument som huvudsakligen har aktivitetsfokus. Region Gotlands årliga digitaliseringsplan ska synkroniseras med agendan.

² För ett hållbart digitaliserat Sverige – en digitaliseringsstrategi 2017-05-18

³ Nationell digitaliseringsstrategi för skolväsendet 2017-10-19

⁴ Vision e-hälsa 2015–gemensamma utgångspunkter för digitalisering i socialtjänst och hälso- & sjukvård 2016-03-14

Strategiska mål

1. Digitalisering ska stödja Region Gotlands strategiska verksamhetsutveckling med medborgaren i centrum

Individens behov är utgångspunkten för Region Gotlands digitalisering. Digitalisering är ett kraftfullt verktyg som stödjer verksamheten i att uppnå sina mål så att kvalitet och effektivitet ökar. Därmed förbättras servicen till företag och privatpersoner, och strategin omfattar även service som ges internt inom Region Gotland. Digitaliseringens möjligheter behöver tas tillvara på nya och innovativa sätt så att vi undviker att tekniken blir styrande.

2. Digitalt först – digitala tjänster som förstahandsval

Det som motiverar användare att välja den digitala servicen är de upplevda fördelarna. Regionen ska genom digitala lösningar erbjuda enklare, snabbare och mer tillgänglig service. Smarta och sömlösa integrationer mellan olika IT-system – inom och utom Region Gotland - ska skapas så att användarna inte behöver återupprepa sina persondata eller val. Användaren ska inte heller behöva orientera i en snårskog av system, användar-id och lösenord. Så långt möjligt knyts istället användarens olika kopplingar till regionen (aktuella ansökningar, lagrad information om användaren samt kommunikation) ihop på en plats. På motsvarande sätt deltar Region Gotland i nationella initiativ som försöker knyta ihop data för en individ eller för ett företag.

3. Transparens och öppenhet gentemot användarna

Idag känner användarna inte till t.ex. när eller hur deras ansökan hanteras. Är den mottagen, när hanteras den osv.? Därför ägnar både användare och handläggare mycket tid åt basala telefonsamtal kring detta. Genom att användaren via någon form av ”mina-sidor-lösning” kan följa detta elimineras de onödiga telefonsamtalen, med mycket inbesparad tid för alla parter som resultat.

4. Digital informationshantering ska ha en väl avvägd säkerhetsnivå

Genom att:

- säkerställa en tydlig fördelning av informationsägaransvaret
- klassificera och bedöma skyddsvärdet av den information som hanteras
- se till att informationen har erforderligt skydd

kan information hanteras på ett öppet och säkert sätt, utifrån gällande lagar och regler. Detta oavsett om det handlar om information till boende, besökare och företag, om Öppna data eller om digitalt arkiverad information.

5. Innovation och utveckling ska prägla regionens digitalisering

Digitaliseringsutvecklingen i samhället skapar förutsättningar för innovation och ökad tillväxt. Tekniska lösningar som artificiell intelligens, smarta robotar, internet of things och big data ska bidra till att skapa ett hållbart samhälle. Regionen ska engagera användarna i detta genom att tillämpa användardriven innovation. Detta innebär att nya tjänster tas fram med medborgarens behov i fokus. När det är möjligt kan regionen använda innovationsupphandling.

6. **Kompetensutveckling för nya arbetssätt och ändrad samhällsservice**

Digitaliseringen förändrar förutsättningarna för hur service kommer att bedrivas. Region Gotland ska aktivt omskapa etablerade arbetssätt och serviceutbud. Olika perspektiv kommer att behöva mötas, med olika kompetens från olika områden. Komplexa utmaningar kommer att ställa nya kompetenskrav. Genom att aktivt verka för kompetensutveckling inom områden som förändringsledning, verksamhetsutveckling, informatik, informationssäkerhet, projektledning samt digitalisering skapar regionen en god grund inför framtiden. Särskilt förändringsledning bedöms vara en nyckelkompetens i den transformation som nu sker.

7. **Digitaliseringen bidrar till att göra Gotland till ett hållbart samhälle**

Digitaliseringen kan i många fall användas för att minska påverkan på miljön. Detta genom att bland annat minska energianvändningen, minska utsläppen och ersätta resor (både patientresor och tjänsteresor) med smarta digitala lösningar. Därmed kan digitaliseringen bidra till att ge en jämnare tillgång till service oberoende av var på Gotland människor och företag bor och verkar.

8. **Digitalisering ska bidra till dialog och kommunikation med medborgarna**

Nya metoder genom digital teknik ska vara en viktig del i att utveckla demokratin och de demokratiska processerna.

Vägledande principer

1. **Gemensamma digitala plattformar**

Lösningar för digitalisering byggs på gemensam IT-infrastruktur och sammanhängande digitala plattformar. Med plattformar menas en kombination av system som genom att uppfylla överenskomna regler och standarder fungerar ihop och möjliggör olika verksamhetstillämpningar. Detta syftar till att underlätta samverkan inom Region Gotland och med andra aktörer samt att säkerställa digitala tjänster av god kvalitet.

2. **Systemintegration via central plattform**

Informationsutbyte mellan system sker via gemensam integrationsplattform. Integrationer direkt mellan system utan användning av integrationsplattform undviks. Detta syftar till att säkra interoperabilitet, driftsäkerhet genom central övervakning samt långsiktig hållbarhet på både lokal och nationell nivå.

3. **Öppna standarder**

Teknisk och semantisk interoperabilitet skapas genom att använda öppna standarder. Detta syftar till att säkra skalbarhet, underlätta vidareutveckling och minska risken för inlåsningseffekter, vilket främjar innovation. Samverkan sker på nationell nivå genom deltagande i standardiserings- och arkitekturgrupperingar.

4. **Lösningar byggs tjänsteorienterat⁵**

Information och funktioner som ska göras tillgängliga för digital samverkan ska tillhandahållas som tjänster. Detta ger lösa kopplingar samt gör beroenden explicita och synliga. Tjänster utformade på dessa grunder är modulära, möjliga att distribuera, upptäckbara, utbytbara och återanvändbara.

⁵ Wikipedia: Tjänsteorienterad arkitektur innebär att ett distribuerat IT-system organiseras som en struktur av kommunicerande tjänster. En tjänst är här en betjäande funktion som är väldefinierad, självständig och oberoende av sin omgivning.

5. Leverantörsavtal ska möjliggöra utveckling och innovation

Avtal som sluts med leverantörer ska formuleras så att de ger utrymme för och uppmuntrar till vidareutveckling och innovation.

6. Informationssäkerhet

All hantering av information ska följa Region Gotlands ”Ledningssystem för informationssäkerhet” (LIS). Detta för att skapa en väl avvägd säkerhetsnivå och säkerställa följsamheten till lagstiftningen.

7. Öppna data

Region Gotland tillgängliggör så långt som möjligt data så att de enkelt kan användas internt och av externa aktörer i form av öppna data, för att exempelvis främja datadriven innovation. Data tillgängliggörs i möjligaste mån i realtid och så att de kan hämtas automatiskt. Hänsyn tas till kvaliteten samt tillämpliga lagar och riktlinjer. Användningen av öppna data följs upp genom dialog med invånare, akademi, andra offentliga verksamheter och företag i syfte att arbeta för att användningen leder till nytta för hela Gotland.

8. Förvaltningsobjekt systemförvaltas enligt regionens gemensamma modell

För att använda IT-stödet effektivt samt för att leva upp till lagkrav på informationshanteringen ska förvaltningsobjekten systemförvaltas enligt den regiongemensamma modellen.

Beslutsnivåer samt giltighetstid

- Huvuddokument: **Digitaliseringsstrategi för Region Gotland 2018 – 2022**: har fastställts av regionfullmäktige den 18 juni 2018. Den är giltig t o m 2022-12-31
- Årlig plan: **Digitaliseringsplan Region Gotland**
Planen visar hur målen i strategin ska uppnås
Revideras samt fastställs årligen av regiondirektören. Första planen tas fram för fastställande hösten 2018.
- Översiktsskild: **Bild över och förteckning av aktuella digitaliseringsdokument** inom Region Gotland (Bilaga 2): fastställs av digitaliseringsdirektören. Uppdateras vid behov.

Ordförklaringar

Artificiell Intelligens (AI) Vetenskapen och tekniken att skapa intelligenta maskiner

Big Data Metoder att analysera mycket stora datamängder inklusive ostrukturerad data

Informationsägare Ansvarar för att information i ett IT-system är laglig och korrekt samt vem som ska ha tillgång till informationen

Interoperabilitet När IT-system kan utbyta information på ett standardiserat sätt

Internet of things
(sakernas Internet) Vardagsföremål som bilar och hushållsapparater försedda med sändare/mottagare utbyter information för t ex smarta papperskorgar som själva signalerar när de börjar fyllas

Modulär IT-arkitektur Komponenter i en IT-miljö är så generella att de kan separeras och rekombineras på nya sätt utan förlust av funktionalitet. Nås genom att införa gemensamma standarder och principer